

Jak ułatwić uczniom zapamiętywanie reguł ortograficznych?

W klasach II i III wprowadzamy zasady ortograficzne. Są one często mało zrozumiałe dla uczniów. Dlatego należy pomóc uczniom w ich opanowaniu. Oto podstawowe reguły ortograficzne przewidziane programem kształcenia zintegrowanego.

Literę ó pisz:

- jeżeli wymienia się na **o, e, a**

(np. mó**wić** – mo**wa**, sió**dmy**- sie**dem**, wró**cić** – wr**acać**...);

- w zakończeniach **-ów, -ówka, -ówna**

(np. żar**ówka**, kr**ówka**, but**ów**, koleg**ów**)

- wyjątki: skuwka, zasuwka, okuwka;

- na początku wyrazów: **ów, ówczesny, ówdzie, ósemka, ósmy**;

- jako ó niewymienne do zapamiętania

(np. có**rka**, jask**ółka**, g**óra**, tch**órz**, kr**ólowa** ...);

- litera ó nigdy nie występuje na końcu wyrazu;

Literę u pisz:

- w częstkach –**uję, -uje, -ujesz, -ują**

(np. pras**uje**, mal**uje**, mal**ują**, pras**ujesz** ...);

-w wyrazach z częstkami –uch, -uchna, -uchny, -ula, -ulec, -unek, -unia, -unio, -uś, -usia, -uszek, -utka;

(np. kłamcz**uch**, brzyd**ula**, ham**ulec**, rach**unek**, ciot**unia**, dzidzi**uś**, wian**uszek**, mat**usia** ...);

- na początku wyrazu z wyjątkiem: ów, ówczesny, ówdzie, ósemka, ósmy;

- na końcu wyrazu;

- w wyrazach bez uzasadnienia do zapamiętania np. but, gruby, zupa, suma;

Dwuznak rz pisz:

- wymienia się na **r**

(np. mor**ze** – mors**ki**, chmur**zyć** się – chmur**a**,);

- po spółgłoskach p, b, t, d, k, g, ch, j, w

(np. **pr**zystanek, **br**zoza, **tr**zeba, **dr**zewo, **kr**zak, **gr**zyby, **ch**rzest, **uj**rzyć, **wr**zos ...)

- **wyjątki: bukszan, kształt, pszenica, pszczoła, wszystko, zawsze**

- w stopniach przymiotnika: lepszy, dłuższy, najpiękniejszy, brzydszy;

-w częstkach –**arz**, –**erz**

(np. mur**arz**, lek**arz**, druk**arz**, weteryn**arz**; kalend**arz**, kołn**ierz**, zwierz)

- wyjątki: odzież, młodzież, masaż, kradzież, instruktaż;

- jako rz niewymienne do zapamiętania np. rzeka, porzeczka, warzywa, rzuć;

Literę ż pisz:

- gdy wymienia się na **g, dz, h, z, ź, s**

(np. wa**żyć** – waga, dru**ż**yna – dru**h**, kole**ż**anka – kolega, wi**ą**żę – wi**ą**zać)

-po literach ł, l, r np. **r**żec, mał**ż**a, oskar**ż**yc, ul**ż**yc;

-w wyrazach obcego pochodzenia np. banda**ż**, pejza**ż**;

-w wyrazach bez uzasadnienia do zapamiętania, np. żegnać, żyto, życzyć

Dwuznak ch pisz:

-gdy wymienia się na **sz**

(np. puch –pus**zek**, suchy –sus**za**, ucho –us**zko**);

- literze **s**

(np. **sch**łodzić, **sch**odzić, **sch**ab);

-na końcu wyrazu, np. pech, dach, duch, dziewczynkach
(wyjątek : druh);
-w pozostałych wyrazach do zapamiętania;

Literę h pisz:

-tam gdzie wymienia się na g, z, ż, dz
(np. druh-drużyna, błahy-błazen);
-w wyrazach do zapamiętania, np. hamulec, humor, bohater, hala, hejnał ...;

Nie pisz rozdzielnie:

z czasownikami, np. nie wiem, nie zjem, nie marzę, nie należy, nie mówiła;
-z liczebnikami, np. nie pierwsza, nie sto;

Nie pisz łącznie:

-z rzeczownikami, np. nieposłuszeństwo, niepokój, nieszczęście;
-z przymiotnikami, np. niemały, nieładny, niewysoki, niegrzeczny;
-z przysłówkami, np. nieładnie, nieciekawie, niemądrze, niegrzecznie;